

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonalkozó felszámítások inté-
zendők.

Telefon-szám 31.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 K
Félévre ——— 12 K
Negyedévre ——— 6 K
Egy hónapra ——— 2 K
— Egyes szám ára 8 fillér. |

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünnep-
napok kivételével mindennap
élelőn 5 órakor. ■■■■■■

Nagybecskerek, 1912.

XLI. évfolyam 25. szám.

Szerda, január 31.

A parlamenti béke.

— január 31.

A magyar politikai világ nevezetes események hatása alatt áll. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök vasárnapi kihallgatása, bécsi tárgyalásai, zajos, meleg, szeretettel való fogadtatása a parlamentben és az a nagy, egységes ünneplés, mellyel tegnap a nemzeti munkapárt körülvette, azok olyan jelenségek, melyek mindenki számára érthető alakban mutatják a parlamenti helyzet bekövetkező fordulatait.

A miniszterelnök a hadba készülő vezér teljes fegyverzetével érkezett vissza a parlamenti küzdőtérre. Hozta azt a megnyugvást, hogy politikájában, céljaiban, eszközeiben és taktikájában a felség bizalma, buzdítása s jóváhagyása kíséri. Hozza azt a tudatot, hogy a hadsereg ügyeinek intézői az ő politikájától várják a véderőreform megvalósítását. És a hazakerülő látja pártjának hatalmas, egységes, lelkes táborát, mely vezérét jó és balszerencsében, harcban és békében, hiven és elszántan követni kész. Am a miniszterelnök ezzel a győzelmet biztosító hatalmas fegyverzetével, ezzel a harcban edzett és harerakész sereggel az élén, nem háborút proklamál, hanem békét hirdet. Békét a parlamentnek, a pártoknak, a békére, nyugalomra, munkára vágyó közületnek.

A béke ebben a pillanatban a magyar politikai helyzet uralkodó planetája. A magyar parlament pártos szenvedélyektől izzó harcterén egy évtized óta nem volt ilyen alkalom, mint a mostani. Olyan békére nyílik most kilátás, melyet az egész ország lelkes tapsa kíséri. Mely semmi nyugtalanságot, semmi keserűséget, semmi elégedetlenséget nem hagy a közélet talajában. Mely megoldja azokat a nehéz kérdéseket, amelyek megoldatlanságukban akadályai voltak nemcsak a parlament produktív, alkotó és ellenőrző munkájának, de a közélet fejlődésének is. Talán azért látszik oly nehéznek sokak előtt a kibontakozás ügye, mert mindenki ösztönszerűen érzi, hogy ez a szó ma többet jelent, mint eddig bármikor, ez a szó ma az országnak a felszabadulást, a nyugalmat, a fellendülést jelenti. Ez a kibontakozás az országot nem alázza meg, hanem megerősíti önérzetében, hitében, hatalmában és a politikai pártokat, amelyek részt vesznek benne nem nyugtázza, hanem inkább visszaadja teljes alkotmányos eszelekvési szabadságukat... Sőt mondhatjuk, hogy a nemzet békeohaja kell, hogy mindenkit elismerésével megjutalmazzon, aki a békesínálásban részt vesz.

Ezt a békét kínálja most a miniszterelnök Magyarországot parlamenti pártjainak. Ugy látszik, hogy ennek a békének kilátásai napról-napra erősödnek. Az a megismerés, hogy ezt a kedvező alkalmat nem szabad elmulasztani, mindinkább megérlelődik azoknak az elméjében is, akik kiesinyes szempontjaikkal, hatalmi törekvéseikkel, apró intrikákkal, hiúságaikkal gáncsot vetettek minden komoly és hazafias törekvéseknek. Ha az ellenzéki pártok

köréből ma még nem is lehet kiragadni olyan konkrét eseményt, mely e tekintetben bizonyosságot adna, de olvassuk lapjainkat, látjuk, szinte érezzük a változó kedvet, az emberek arcán, hangjában, beszédében. Halljuk a hazafias lelkiismeret szavát, mely nem tűri, hogy kiesinyes érdekek gáncsot vessenek egy egész nemzet békés hajlandóságának diadalmas útjába.

Új korszak vasúti közlekedésünkben.

A keskenyvágányu vasút átalakítása. — Levél a szerkesztőhöz.

Nagybecskerek, jan. 31.

Mindnagobb érdeklődést keltenek azok a jelenségek, amelyek most vasúti forgalmunk megjavítása érdekében részben fölmerülnek, részben megtörténnek.

Múltkorai cikkünkkel összefüggésben most avatott kézről levelet kaptunk, amely a keskenyvágányu vasutara mutat rá s egyrészt az ott készülő átalakításokról ad értesülést, másrészt az átalakítások helyes megoldására hívja föl a figyelmet.

Minden bővebb kommentár nélkül adjuk itt az érdekes levelet s reméljük, hogy az abban felhozottak méltánylásra is fogynak találni.

Ime a levél:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Beesés lapjában már több ízben emlékezett meg arról, hogy minő nagy és jelentőségű átalakuláson megy át a legközelebbi jövőben a nagybecskerek—nagykiskun—szegedi vasútvonal és ennek kapcsán főleg Nagybecskerek állomása azért is, mert a nagybecskerek—titeli vasút, melynek építését az eddigi előjelek szerint a tavasszal kezdik meg, szintén Nagybecskerek állomásig mint végpontig lesz vezetve, hogy az onnan jövő utasok Szeged felé csatlakozó vonatot kapjanak.

A „Torontál” e tárgyról megjelent utolsó kimerítőbb és részletesebb közlemény méltó feltűnést keltett s általános örömmel fogadta Nagybecskerek közönsége ezen felvilágosító közleményt.

Engedje meg szerkesztő ur, hogy ezen híradások kapcsán figyelmét az alábbiakra hívjam fel.

A nagybecskereki cukorgyár épülése kapcsán a teherforgalom a T. H. E. V. annyira megnagyobbodott, hogy ezen vasúti vonal eddigi berendezései éppenséggel nem feleltek meg s így sok helyütt az állomásokat bővíteni, új sínpart lerakni, elágazódásokat építeni, sőt új állomást építeni kellett. Ezek közé tartozik a Nagybecskerek gyártelepi és Nagybecskerek vámházi kitérő állomás stb. is. Mindezen költséges átalakítások dacára a vasúti forgalom a cukorrépa szállítása idején csak nehezen volt lebonyolítható s a torlódások elkerülhetetlenek voltak. Mindezen nehézségek az idei ősszel még fokozódni fognak, mert a répatermelés növekvőben van. Főleg pedig a keskenyvágányu vonalon fog ezen torlódás még érezhetőbbé válni, mert Csekolics Endre gróf uradalmán, hol tavaly 1000 holdon termeltek répat, ez idén 5000 holdnyi területet vetnek be vele. Így érthető, hogy a keskenyvágányu vasut a jelenlegi állapotában ezen az ötszörösére felemelt répatermelési forgalomnak megfelelni éppenséggel nem lesz képes.

Ezen körülménnyel számítva, a vasúti körök szükségesnek tartják, hogy a nagybecskerek—zsombolyai keskenyvágányu vasut lényeges átalakításon menjen át, nevezetesen, hogy valamennyi állomásán legyen bővítvé s valamennyi állomásán több új sínpart rakassék le, sőt a szükségelt

kiágazások építtessenek. A vasutasköröknek aggodalmaik vannak a tekintetben, hogy a keskenyvágányu vasut mindezen igen lényeges átalakítások dacára a fokozott igényeknek megfelelni képes lesz-e, úgy hogy arról tanakodnak, nem kellene-e a keskenyvágányu vasutat mindjárt mostan duplavágányuvá átalakítani.

A dolog állása jelenleg annyira van, hogy már szakbizottságok többszörösen végig járták a keskenyvágányu vasutat s így többek közt a máv. temesvári üzletvezetőségének vezetője és főnöke Hoitsy Pál főfelügyelő szakembereivel is már végig tanulmányozta a vonalat s jelenleg a mérnökök dolgoznak, tervezgetnek, számítgatnak, hogy melyik megoldás a kedvezőbb és célszerűbb.

A dolgok ilyes állása mellett a keskenyvágányu vasútvonal lényeges átalakítása okvetlen meglesz, mert a forgalom másképpen lebonyolítható nem lesz.

Ha már a vasútvonal ilyen átalakuláson megy át, úgy mégis célszerű volna ez alkalommal Nagybecskerek város érdekét is figyelembe venni. S tekintve, hogy a keskenyvágányu vonal lényeges és gyökeres átalakítása olyan költséges s esetleg még sem felel meg a célnak, úgy az egyedül radikális módhoz kellene nyulni, a keskenyvágányu rendes nyomtávú vonallá kellene átalakítani, aminek költsége a szakférfiak nyilatkozatai szerint nem lényegesen nagyobbak mint azon a célnak kevésbé megfelelő tódozási, foltozási munkák. S amennyiben a keskenyvágányu vonal átalakíttatnék rendes nyomtávúvá, elsőben a vasút nyerne, mert kocsjai a fővonalra direkt átmehetnének s elesnék az árak átrakása. Másodszor nyerne Nagybecskerek város, mert az átalakítás révén meg lehetne szüntetni a vonatoknak a városban való áthaladását, amiáltal a városban haladó simpár feleslegessé válna s a létesítendő városi villamos vasut főgerincévé alakíttathatnék át.

Másrészt, amennyiben a keskenyvágányu vonal rendes nyomtávúra alakíttatnék át, úgy a lehetőség meg volna arra, hogy nemcsak a jelenlegi keskenyvágányu vonal vonalai, hanem a T. H. E. V. összes vonatai Nagybecskerek állomásra járnának be, aminthogy az tíz év előtt volt is és részben jelenleg is meg van. Ezen utóbbi kívánalom teljesítése esetén Nagybecskerek (régii) állomás egy valódi központi főállomásra alakulna át, amelynek a város nagyságához és fontosságához méltó közös nagy szép állomási épülete lehetne.

Végül ami pedig Nagybecskerek város szempontjából a legfőbb volna, a rendes nyomtávúvá átalakítandó keskenyvágányu vasut egyuttal kevés költséggel úgy épülhetne, hogy azon gyorsított személyvonatok járhatnának s ez esetben nemcsak Szeged felé, hanem Zsombolya felé is gyorsabban érhetné el az utazó közönség a fővonalakat, ami pedig nem megvetendő dolog volna, mert míg Nagybecskerek—Szeged 120 kilométer, addig Nagybecskerek—Zsombolya csak 55 kilométer s így az ezen vonalon gyorsabban járó személyvonatok révén $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ óra alatt lehetne a fővonalat csatlakozást elérni. Mindezek létesítése révén a jelenlegi Nagybecskerek bégaparti állomás csakis a teherforgalom számára tartatnék fenn, (mint a szegedi rendező állomás) míg Nagybecskerek (régii) állomás a személyforgalomnak szolgálna.

Megemlítendő még az is, hogy amennyiben a keskenyvágányu vonal gyorsított személyforgalmu rendes nyomtávú vasutá alakíttatnék át, úgy ezen gyorsított vonatok Pancsovára való bevezetése is lehetővé tétetnék, mert végül az is T. H. E. V. vonal s így Pancsova város is nyerne.

Mindezen perspektivák nem a messze jövő zenéjét képezik, nem chimera és lég-

várak, hanem a közelben kivihetők, ha az illetékes körök a hatóságok, főleg Nagybeeskerek városa és a vasutak igazgatóságai komolyan veszik. Már pedig a torontálmezei vicinális vasutak Nagybeeskerek felé gravitáló vonalait igazgatóságainak közös igazgatósági tagjai vannak s így a vasuttársaságok közös érdeke szükségessé teszi az egyöntetű eljárást, ami által nyerje a vasut, nyerje Nagybeeskerek város, mert egy csapásra megszűnne vicinális vasúti gócponttá lenni, hanem rendes vasúti forgalmat nyerne.

Egy érdeklődő.

HIREK.

Tájékoztató.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjnyújtása” nagybeeskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltenek.

Február 2. Gyermektanulmányi értekezlet.

10. Árvaházegyleti közgyűlés.
11. A patronage-egylet közgyűlése.
12. A közíg. bizottság ülése.

— Személyi hír. Dr. Dellimon és Lajos főispán ma reggel visszaérkezett Budapestről, ahol résztvett a nemzeti munkapártnak a miniszterelnök tiszteletére rendezett diszlokómáján.

— A vármegyei tisztikarból. A vármegye főispánja a központba nemrég berendelt Dús Jenő dr. közigazgatási gyakoronokot visszahelyezte a kikindai szolgabírószághoz a beteg Vogel Dezső kikindai tb. főbírónak fölépüléséig.

— Utóállítás. Február hó 5-én a Rezső-laktanyában utóállítás lesz. Az utóállítás délelőtt 9 órakor kezdődik.

— Új postaiügynökség. A temesvári m. királyi posta- és tárvirdaigazgatóság közhírré teszi, hogy Torontálvármegyében Marospart pályaudvaron, Marospart néven 1912. évi febr. 11-én postaiügynökség lép életbe, mely bárhová szóló levélpostaküldemények, továbbá a belföldre, a megszállott tartományokba és Németországba szóló pénz- és csomagküldemények felvételével, továbbításával és kézbesítésével, továbbá postautalványok és postatakarékpénztári ügyletek közvetítésével fog foglalkozni. Az ügynökség kézbesítési kerületébe Marospart pályaudvar és Marospart telep tartozik. Az ügynökség leszámolás, ellenőrzés és felügyelet tekintetében a perjamosi posta- és távirdahivatalhoz tartozik és összeköttetését a Nagyikinda és Arad közt közlekedő 420. számú mindkét irányú kalauz-posta útján kapja.

— Kalazanti ünnep a főgimnáziumban. A nagybeeskereki r. k. főgimnázium ifjúsága folyó évi február hó 2-án d. e. fél-tizenegy órakor Kalazanti Szt. Józsefnek a kegyes tanítórend alapítójának emlékeztetére ünnepélyt rendez a következő műsossal:

1. Liszt Ferenc: „Ave Maria“. Előadja az ifjúsági énekkar. 2. Kocsis Vince: „Kalazanti Szt. József emlékezete“. Szavalja Brezsovszky László VII. oszt. tanuló. 3. Ünnepi beszéd. Mondja Kalcok Leo főgimn. tanár. 4. Daucsa: „Resignation“. Előadják Láng Imre VI. oszt. tan. hegedűn és ifj. Králik László VI. oszt. tan. zongorán. 5. Kelecsényi János: „Glicerio“. Legenda. Szavalja Zalán Tibor VIII. oszt. tan. 6. Händel: „Largo“. Előadja az ifjúsági zenekar.

Mint hogy külön meghívókat nem adnak ki, az igazgatóság ez uton hívja meg a közönséget az intézetnek e kegyeletes ünnepélyére.

— Temesvár városa a hírlapíróknak. Temesvár város tegnapi közgyűlésén egy-

hangu lelkesedéssel kimondotta, hogy a hírlapírók országos nyugdíjintézete harmincéves érvfordulója alkalmából 4000 koronával alapító tagnak lép be a nyugdíjintézetbe.

— A nagybeeskereki ügyvédek és az ügyvédkérdés. Az Országos ügyvédszövetség nagybeeskereki osztályának folyó hó 28-án dr. Stern László ügyvéd elnöke alatt tartott rendkívüli közgyűlésében élénk megbeszélés és megvitatás tárgyát képezte a dr. Nagy Dezső budapesti ügyvéd által az Ügyvédi rendtartás tárgyában az igazságügyminiszteriumhoz beterjesztett javaslat. Magas színvonalon álló vita támadt az ülésen főleg abban a kérdésben, hogy a javaslat bázisát képező szabad ügyvédség rendszerének fentartása avagy a zárt ügyvédség (a numerus klausus) rendszere mellett foglaljon-e állást az osztály. Az osztály válaszmánya a szabad ügyvédség elvének sértetlenül hagyása mellett nyilatkozott felterjesztendő véleményében s terjedelmes indokolásban kiemeli azokat a veszélyeket, melyektől a zárt ügyvédség rendszerének megvalósítása esetében tart és hangoztatja különösen azt, hogy ez az intézmény ellenkezik azzal a liberalizmussal, melynek legteljesebb hirdetői mindenkor és minden téren az ügyvédek voltak a múltban és azok a jelenben is. A válaszmány véleményével szemben az ügyvédi tulprodukción egvedüli orvoslásaként dr. Hubert Zsigmond ügyvéd a numerus klausus behozatalának szükségességét és időzítését fejtette. Dr. Hubert kifejtéséhez tartalmas és szép felszólalásokban esatlakoztak dr. Pollák Győző és dr. Millich Jakab ügyvédek, kik erősen hangoztatták, hogy a jövő ügyvédi generáció érdekét egyedül a numerus klausus szolgálja és hogy azok, akik ezt elismerni nem akarják, a jelen kérdésben egy deplacirozott liberalizmus által vezettetik magukat. A válaszmány véleményének elfogadása mellett Eibeschtz Miksa, dr. Chiroi Demeter, dr. Zsupanszki Szlavko és dr. Handler László ügyvédek szólottak, amire a válaszmánynak a szabad ügyvédség elvének fentartása mellett előterjesztett véleményét fogadták el azzal, hogy a kisebbségi vélemény ugyancsak felterjesztendő a központnak.

— A montmartrei zöld ház. Így nevezik Franciaországban azt az épületet, mit 1901-ben Montmartreben építettek és rendeztek be oly célból, hogy abban gyermekek számára bibliai órák, továbbá vita és más előadások tartassanak az ismeretek minden ágából s ahol különböző ipari tanfolyamok, továbbá eselédelhelyező és jogi, orvosi tanácsokat adó órák vannak s ahol helye van ifjúsági, leány, női mértékleteségi és testi tisztasági egyleteknek, nyilvános olvasónak és népkönyvtárnak. E Zöldház intézményhez hasonlót akar építeni a református egyház és keresztyén nőegylet Nagybeeskereken „Emberszeretet terem” címen közadakozásból. Eddig 1008 korona 29 fillér gyűlt össze e célra, mely Paizs József gondnok kezelése alatt van. Az 50 koronán felüli adományok márványlapon arany betűkkel fognak megörökíttetni, az 50 koronán aluli adományok erős kartonlapon. Eddig 50 koronán felül adakoztak Miss J. D. Buchanan Edinburgból 120 K, Közgazdasági Bank (Mayer Aurél) 100 K, N. N. 100 K, Keresztyén nőegylet 73 K 17 f, Melegedői perselypénz 125 K 40 f, Kele-

men Pál 51 K. A többiek 50 koronán aluli adományok. Az *Emberszeretet terem* az 1913-ik évben fog megépülni, amikor a református egyház félszázados fennállását is ünnepli. Az ünnepélyen megjelenik dr. Balthazar a tiszántul fiatal, ékesszavú püspöke is.

A nagybeeskereki árvaház működése.

— Jelentés a múlt évről. —

(Két közlemény)

Nagybeeskerek, jan. 31.

I.

A nagybeeskereki róm. kat. árvaház legutóbbi válaszmányi ülésén mutatta be az elnökség az árvaház 1911. évi működéséről szóló s a februári közgyűlés elé terjesztendő jelentését, amelyet az alábbiakban közlünk:

A nagybeeskereki róm. kat. árvaház életének IV. évről, 1911-ről szóló jelentésünket ezennel tisztelettel beterjesztjük.

A gyermekek szaporodása. Az 1911. év folyamán a következő 9 gyermeket utalta a temesvári áll. gyermekmenhely árvaházunkba: Kenderessy János 1911. jun. 1., Eckert István 1911. jul. 2., Eckert Rozika 1911. jul. 2., Mayer Berta 1911. jul. 12., Mayer Mariska 1911. jul. 12., Ország Mária 1911. aug. 29., Ország József 1911. aug. 29., Jeck Anna 1911. szept. 2., Jeck József 1911. szept. 2-án. 1912. január 6-án érkezett László József és László Erzsébet.

A kiadott gyermekek. Az 1910—11. tanév végével a 12-ik életévüket betöltött gyermekeket iparos, illetve kereskedő tanulóul adtuk oda. Kunst Adámot és Buschbacher Pétert 1911. jul. 1-ével Csada Károly fűszerkereskedőhöz. Manják Pétert 1911. jul. 1-ével és Kunst Jánost 1911. jul. 31-ével Bortscheller János mészáros-hoz. Raspir Jánost 1911. jul. 3-ával Unterreiner János géplakatoshoz. László Jánost 1911. jul. 17-ével Armbruster József fűszerkereskedőhöz. Glabács Györgyöt 1911. aug. 8-ával Reinhold Miklós szabóhoz. Kin Sándort 1911. aug. 15-ével creditnalisnak a kegyes tanítórend itteni rendházába.

Kereskedőnek és iparosnak a gyermekeket 4 évre adtuk teljes ellátásuk és iskolázatásuk mellett a felfogadók-részeről. Glabács Györgyöt, mert igen gyenge tehetségű, bár testileg elég fejlett, öt évre adtuk.

1911. december végével volt árvaházunkban 27 gyermek. Ezek közül 17 fiú és 10 leány. Az ez évben érkezett 1 fiú és 1 leánnyal összesen van 18 fiú és 11 leány. A menhely utalt az árvaházba 17 fiút, 8 leányt; mi vettünk fel 1 fiút és 3 leányt. Raspir János novemberben tifuszban megbetegedett. Dec. 21-ig a kórházban volt. Azóta teljes megerősödéséig az árvaházban marad.

Ez évvel otthonná is vált árvaházunk. A kiadott gyermekek vasár- és ünnepnapokon szabad óráikban mint szülői házat keresik fel, térnek oda be és erősítik az otthon iránti szeretetüket, hálájukat, ragaszkodásukat. Így óhajtottuk ezt és a jó Isten segítségével el is értük. A további törekvésünk, hogy iparáguk elsajátítása után a kort elérve önállóságuk megteremtésében is segítségükre legyünk nevelt gyermekeinknek.

Az egészségi állapot az árvaházi gyermekeknél ez évben jónak mondható. Apróbb gyengékedések fordultak csak elő. A kikerültek közül Raspir János volt tifuszbeteg. Betegsége ideje alatt a kórházban nyert ápolást.

Iskolai állapot. A gyermekek az 1910—11. tanévet igen jó eredménnyel végezték. Kin Sándor jeles eredménnyel végezte a gimn. I. osztályát és 30 korona jutalomban is részesült. Buday Lipót a polg. I. oszt. jelesen végezte. Az elemi 4 kintinó, 8 jeles és 11 jó és 2 elégséges eredménnyel végezte. Az 1911—12. tanév elején titkár beíratta a gyermekeket mind. Így Kin Sándort a gimn. II. osztályába, Buday Lipót a polg. isk. II. és Rosuly Csedomirt az I. osztályba. Messinger Karolin igazgatóné Jeck Katalint a polg. leányiskolába II. osztályába vette fel teljesen díjtalanul és el is látta a szükséges tankönyvekkel ingyen. Az elemi iskolások közül 15 a központi és 10 a Magyar-utcai áll. iskolába jár. I. osztályos 3, II. osztályos 7, III. osztályos 2, IV. osztályos 8, V. osztályos 4, VI. osztályos 1, odovába jár 1, gimn. II. osztályába 1. polg. isk. II. oszt.

Bérbeadó szálloda Perlaszon

az Illics-féle szálloda

mely szép kávéház, étterem, vendégszobák, valamint istállók és mellékhelyiségekből áll, azonnal vagy október 1-től bérbeadó.

Bővebb felvilágosítást ad

Illics Demeter, Ujvidék.
Kossuth Lajos-utca 36-ik szám.

tályába 2, polg. isk. I. osztályába 1. Összesen 30.

Az elemi iskolásokat a Gyermekbarát egyesület tankönyvekkel látta el, a középiskolásokat az illető iskola segítő egyesülete.

A szíves támogatásért a Gyermekbarát egyesületnek és az intézetek igazgatóinak hálás köszönetünket fejezzük ki.

A gyermekek önművelődése céljából könyvtárat rendeztünk be. Ez 73 műből áll, 73 kötetben é jaratjuk a Jó Pajtás című hetenként megjelenő gyermeklapot.

A szükséges pedagógiai szakkönyvtár létesítését is tervbe vettük.

Folytatjuk)

Irodalom, művészet.

* **A nagybecskereki passiójátékok.** Holnap lesz a nagybecskereki városi színházban az első passiójáték, amely iránt városszerete nagy az érdeklődés. A 3 felvonásból és 12 változából álló Jézus életét és halálát ismertető passiójáték szereplői a következők:

A darabban előforduló prólogusukat szavalják Ládai Klementin, Krumenacker Elvira, Krumenacker Erzsike, László Irma és Jordán Margit. Szereplők: Krisztus — Bihari Ákos, Mária — báró Paszthory Riza, Magdolna — Szilvassy Istvánné, Veronika — Várady Ibolyka, Péter — Liska Ferenc, Jakab I. — Koch Mihály, János — Theodorovits János, András — Máty Jenő, Fülöp — Barh József, Bertalan — dr. Szentiványi Ferenc, Máthé — báró Paszthory Árpád, Tamás — Todoreszk Miklós, Jakab II. — Flachner Imre, Tadaeus — Kozma Gyula, Simon — Szabó István, Judás Ficzay Károly, Kaiphás főpap — Götter János, Ammon pap — Zalán Tibor, Náthán — Várady Sándor, Phares — Reitter Oszkár, Nikodémus — Szalaváry Ede, Jubal — Miklós György, Lévi — Anton Henrik, Zebulon — Szász Gábor, Arimathiai József — Dudás Gábor, Cyrenei Simon — Vajda Lajos, Pilátus — Gillingner Imre, Százados — Kaá y Nagy Ákos, Első katoná — Schuid Fülöp, Második katoná — Herodek Pál, Hirnök — Brezsovszky László, Irnok — Riehrer Oszkár, Szolga — Babits István, a baloldali lator — Ambrus László, a jobboldali lator — Kocsis Lajos, Gábor főangyal — Nónay Margit, Gonosz szellem — Brazerottó Aladár, Jeruzsálemi leány — Bogcha Ilonka, Salome — Struss Szeráfin, Kleopé — dr. Misera Józsefné, Hágár — Koch Mihályné. A darabban előforduló énekszámokat *Wehninger* József vezetésével a nagybecskereki templomi énekkar adja elő.

TÁVIRATOK.

Apró ügyek.

A képviselőház mai ülése. — **A külföldi dohánygyártmányok.** — **Az édességek monopóliuma.** — **Megyei pótadók és más egyebek.**

Budapest, január 31. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ma is csöndes szürke napja volt a képviselőháznak. Egy sereg apróbb javaslatot tárgyalt a Ház ugyyszólván vita nélkül s csak Bihar megye pótadójánál pattogtak az ellenzékiek, akik kormánybiztost akartak Biharba küldeni. A külföldi dohánygyártmányok dolgát, a mesterséges édesítőszer monopóliumát s a többi apróbb javaslatokat felszólalás nélkül intézték el.

Náray Lajos elnök az ülés megnyitása után jelenti, hogy az interpellációs könyvbe nincs bejegyzés, amire harmadszori olvasásban is megszavazzák az egyes igazságügyi eljárások módosításáról szóló tegnap elfogadott törvényjavaslatot.

Ezután *Hegedüs* Loránt előadó ismertette a vámvonalon át behozott dohány és dohánygyártmányok után fizetendő engedélyilletékek megváltoztatásáról szóló javaslatot, amelyet vita nélkül elfogad a Ház.

Ugyancsak vita nélkül elfogadták a mesterséges édesítőszer egyedáruságá-

ról, valamint Fogaraszvármegyének 5%-ot meghaladó megyei pótdadó kivetésére adandó felhatalmazásról szóló javaslatot.

Biharmegye pótadó ügyénél, ahol a vármegye 10%-os pótdadó kivetésére kér felhatalmazást, egy kis parázs vita támadt.

Lovász Márton ellene beszél s határozati javaslatot nyújt be, hogy a kormány küldjön ki kormánybiztost Bihar vármegye ügykezelésének megvizsgálására.

Nadányi Gyula hasonló értelmű javaslatot tesz, *Csermák* Ernő szintén Bihar ellen támad, de *Beöthy* László kereskedelmi miniszter és *Jakabfy* államtitkár felszólalása után a Ház többsége a határozati javaslatokat elveti.

Miután még vita nélkül elfogadták a Szatmárvármegye Magyar községhez tartozó „Kis Jánosné és Dorongó“ nevű dülöknek a bereg vármegyei Tarpa községhez történt átesatolása tárgyában a belügyminiszter, a kerületi munkásbiztosító pénztárak s a vállalati és magánegyesületi betegsegélyező pénztárak 1907. és 1908. évi működéséről a kereskedelemügyi miniszter jelentéseit, a képviselőház pénztárának az 1910. év I. és II. felére vonatkozó számadásait és végül 13 rendbeli vicinális jelentést és javaslatot, ezzel az ülés véget ért.

A parlamenti béketárgyalások.

Budapest, január 31. (A „Torontál“ eredeti távirata.) *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnök, mint már említettük, pénteken kezdi a béketárgyalásokat *Kossuth* Ferencel s még ugyanezen a napon tanácskozni fog *Justh* Gyulával is.

Budapest, január 31. (A „Torontál“ eredeti távirata.) *Andrássy* Gyula gróf ma délelőtt huzamosabb ideig tanácskozott *Apponyi* Albert gróffal, majd *Holló* Lajossal és *Batthyány* Tivadarral gróffal.

A „Torontál“ tudósítója megkérdezte *Andrássy* Gyula gróftól, hogy milyenek a békekilátások, amire *Andrássy* ezt felelte:

— Én csak barátságos beszélgetéseket folytatok és nem akarok elébe vágni a miniszterelnök akciójának.

József főherceg állapota.

Budapest, január 31. (A „Torontál“ eredeti távirata.) *József* főherceg állapota állandóan javul, úgy hogy a jövő héten már elhagyhatja a szanatóriumot.

A közös hadügyminiszter a királynál.

Budapest, január 31. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, *Auffenberg* lovag közös hadügyminiszter külön kihallgatáson volt a királynál, akinek az aktuális katonai kérdésekben tett előterjesztést.

Aehrenthal betegsége.

Budapest, január 31. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, *Aehrenthal* gróf külügyminiszter betegségében tegnap javulás állott be s most már remélik az orvosok a betegség kedvező lefolyását.

Ostromállapot Lissabonban.

Budapest, január 31. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Lissabonból sürgönyzik, ott a munkászavargások miatt kihirdették az ostromállapotot. A katonaság körülvette a munkásszindikátusok épületét s az ott talált vezetőket letartóztatták.

Meztelen táncosnő Aradon.

Budapest, január 31. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Aradról jelentik, az ottani színházi bizottság megengedte *Villany* kisasszonynak, az ismert meztelen táncosnőnek, hogy három előadást tarthasson.

Közgazdaság.

A torontálvásárbelyi heti állatvásár. A január hó 29-én tartott torontálvásárbelyi heti állatvásárról szóló jelentés a következő:

A lovak ára igen magas, amit különösen a megjelent olasz lókereskedők idéztek elő: Felhajtattott: ló 735, szarvasmarha 572, sertés 685, juh 150. Vágni való borjúk élősúlyban különként 108–114 fillér. Hizott sertés élősúlyban különként 100–106 fillér. Süldő páronként 68–76 korona. Malacok 4–6 hetesek páronként 20–32 korona.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.
10-325

Meghívó.

A „Nagybecskereki Fűszerkereskedők Egyesülete“ 1912. évi február hó 14-én, szerdán este fél 9 órakor a „Club“-kávéházban lévő helyiségében tartja

rendes évi közgyűlését,

melyre az egyesület t. c. tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak.

Tárgy:

1. A választmány jelentése az egyesületnek a lefolyt évben kifejtett tevékenységéről.
2. A mérleg előterjesztése, a következő évre vonatkozó költségvetés megállapítása és esetleg a tagok évi járulékaiknak meghatározása.
3. Az elmúlt évre vonatkozó felmentvény megadása.
4. Az elnök, alelnök, 8 rendes és 2 pót-választmányi tagnak 3 évre való megválasztása.
5. A háromtagú számvizsgáló-bizottság megválasztása.
6. A választmány javaslatai, továbbá a tagoknak oly indítványai, melyek legalább 10 nappal a közgyűlés előtt a választmány elé terjesztettek.

Nagybecskerek, 1912. évi január hó 31-én.

Csada Frigyes,
titkár.

Guttman Mór,
elnök.

Budapest szálloda

Szeged, Aradi-utca 6.

(Tisza nagyszálloda függetelke)

Bejárat a Klauzál téri villamos vasút megállójáról

Udvari szoba személyenként világítással és kiszolgálással K. 1.60. Utcái szoba személyenként villanyvillágítással és kiszolgálással K. 2.40. Ugy az utcai, mint az udvari szobák tiszták és világosak.

A környékbeli közönség kedvelt szállója.

Torontali h. é. vasutak és Temesvár—Módosi h. é. vasút menetrendje.

Érvényes 1911. évi október hó 1-től.

Oda. Zombolya—Nagybecskerek.					Vissza.				Oda. Nagybecskerek—Pancsova.					Vissza.		
V-v.	V-v.	Sz-v.	V-v.	Sz-v.	Sz-v.	Sz-v.	V-v.	Sz.v.	Vv.	Sz.v.	2.		Sz.v.	Vv.	Vv.	
6018/19	6020/21	6002/1	6012/11	6008	6004/3	6007	6006/5	6014/13	6204	6212	6202	6201	6263	6211		
I-III. osztály					I-III. osztály				I-III. osztály					I-III. osztály		
		805/1015	815	880	ind.	Budapest ny. p. u. (172)	érk.	125	748	1257	ind.	Budapest ny. p. u. (172, 173)	rk			
		210	1149	255	"	Szeged (172)	"	953	748	1257	"	Szeged (173)	"			
		155/116	422	492	"	Temesvár-Józsefv. (172)	"	786	604		"	Nagykikinda (174, 178)	"			
		450	304	530	ind.	Zombolya (173a, 172, 184)	érk.	628	416	944	ind.	Nagybecskerek (173, 178)	érk.		1031	
		455	311	536	érk.	Ujzombolya (184)	érk.	621	408	937	érk.	Nagybecskerek-bégapart (178, 184)	érk.		510	
		500	316	540	ind.	Klári	↑	619	403	932	ind.	Nagybecskerek-Gyt.	érk.	827	456	
		514	332	554	↑	Kécsa	↑	606	350	917	érk.	Sándorudvar (173)	ind.	818	447	
		523	341	603	↑	Kurjácska	↑	557	341	903	ind.	Sándorudvar (173)	érk.	809	438	
		530	349	610	↑	Csene	↑	549	332	868	érk.	Sándorudvar (173)	érk.	808	433	
		550	408	626	↑	Torontálujvár	↑	540	322	849	érk.	Eszka Zs. gmo. falva	↑	757	422	
		603	422	639	↑	Óregfalva	↑	510	300	828	érk.	Tamásfalva	↑	832	357	
		614	436	650	↑	Torontálalmás	↑	454	248	815	érk.	Torontálozora	↑	712	335	
		622	445	658	↑	Ótelek	↑	441	238	805	érk.	Antalfalva (186)	ind.	651	314	
		633	459	709	↑	Jánosföld	↑	430	226	792	érk.	Szamos (186)	ind.	555		
		650	520	733	↑	Párdány	↑	415	211	737	ind.	Szamos (186)	érk.	649	159	
		702	533	745	↑	Fény	↑	402	153	719	ind.	Antalfalva (186)	érk.	639	145	
		713	545	756	érk.	Módos (167)	ind.	350	140	716	ind.	Torontálvásárhely	↑	615	113	
		531	915	310	érk.	Temesvár-Józsefv. (167)	ind.	794	110	310	érk.	Cserépalja	↑	559	230	
		735	600		ind.	Módos (167)	érk.	514	841	117	746	1132	1015	548	1237	
433		754	621		érk.	Szécsány (171, 180)	ind.	455	820	1254	805	1155	1038	535	1231	
454		802	650		ind.	Szécsány (171, 180)	érk.	447	750	1223	818	1209	1051	510	1139	
505	505	816	707		↑	Szárcsa	↑	434	736	1209		315			125	
520	524	826	718		↑	Ernöháza	↑	423	724	1153		523			1108	
531	535	836	728		↑	Pusztakenderes	↑	413	714	1143						
541	545	845	739		↑	Lázárföld	↑	405	706	1135						
555	555	857	752		érk.	Sándorudvar (179)	ind.	352	652	1121						
609	608	900	755		ind.	Sándorudvar (179)	érk.	311	651	1120						
610	619	909	805		ind.	N.-Becskek-Gyárt.	ind.	342	641	1110						
620	619	909	805		érk.	Nagybecskerek-bégapart (179, 184)	érk.	333	631	1100						
630	629	918	815		érk.	N.-Becs. (178, 179)	ind.									
	635	923			érk.	Szeged (178)	ind.									
	640	928			"	Budapest ny. p. u. (178, 172)	"									
	1234	288														
	715	625/100														

Oda. Szécsány—Versecz.					Vissza.		
Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	Vv.	Sz.v.	Vv.	Sz.v.	
6302	6306	6304	6312	6301	6311	6303	
I-III. osztály				I-III. osztály			
333	631		415	ind.	Nagybecskerek-Bp. (173)	érk.	
	450		304	ind.	Zombolya (173)	érk.	
530	801	905	645	ind.	Szécsány (173, 180)	érk.	
538	809	913	654	érk.	Csott (180)	ind.	
539	810	914	655	ind.	Csott (180)	érk.	
546	817	921	703	érk.	Bóka (188)	ind.	
549	820		706	ind.	Bóka (188)	érk.	
606	837		726	↑	Kanak	↑	
616	847		737	↑	Óléc	↑	
631	904		757	↑	Széchenfalva-Rárosistvánvölgy	↑	
642	915		812	↑	Györgyháza	↑	
656	929		828	↑	Ujzichfalva	↑	
711	947		849	↑	Nagymargita	↑	
720	956		900	↑	Laudontanya	↑	
728	1004		909	↑	Szivattyutelep	↑	
740	1016		922	↑	Bethlentanya	↑	
750	1026		933	↑	Temespaulis	↑	
758	1034		943	↑	Verseczrét	↑	
803	1039		949	érk.	Versecz (181, 189, 193)	ind.	
	100			érk.	Temesvár-Józsefváros (189)	ind.	

Oda. Zombolya—Nagybecskerekbégapart.					Vissza.		
Vv.	Tvszsz.	Vv.	Vv.	Tvszsz.	Vv.	Tvszsz.	
5912	5968	5914	5911	5967	5913		
I-III. osztály			I-III. osztály				
805/1015		880	815	ind.	Budapest nyugati p. u. (172)	érk.	
210		255	1149	"	Szeged (172)	"	
		422	492	"	Temesvár-Józsefváros (172)	"	
423	1210	540	548	ind.	Zombolya (172, 173, 173a)	érk.	
421	1218	548	549	érk.	Ujzombolya (173)	ind.	
432	1219	549	606	ind.	Ujzombolya (173)	érk.	
449	1236	606	614	↑	Juliamajor	↑	
457	1244	614	631	↑	Németcsernye	↑	
514	101	631	638	↑	Leonamajor	↑	
521	108	638	650	↑	Karolinamajor	↑	
534	122	650	706	↑	Magyarcsernye	↑	
550	138	706	715	↑	Jánosmajor	↑	
559	147	715	732	↑	Pálmajor	↑	
620	208	732	749	↑	Csósztelek	↑	
636	224	749	806	↑	Törzsudvarnok-Szöllősudvarnok	↑	
653	241	806	815	↑	Bégaszentgyörgy	↑	
702	251	815	827	↑	Katalinfalva megállóhely	↑	
715	303	827	845	↑	Katalinfalva	↑	
733	321	845	849	↑	Bégafo	↑	
737	326	849	907	↑	Bégafo megállóhely	↑	
755	344	907	913	↑	Nagybecskerekvámház	↑	
801	350	913	919	↑	Temesvári-utca	↑	
807	356	919	924	↑	Korona-szálloda	↑	
812	401	924	934	↑	Ferencz József-tér	↑	
818	406	934	934	↑	Német-utca	↑	
823	410	934	934	↑	Nagybecskerekbégapart (173, 179)	ind.	
1209	544			érk.	Szécsány (173)	ind.	
1223	1051			"	Pancsova (179)	"	

Oda. Nagybecskerek—Pancsova.					Vissza.		
Sz.v.	Vv.	Sz.v.	Sz.v.	Tvszsz.	Vv.	Vv.	
6204	6212	6202	6201	6263	6211		
I-III. osztály			I-III. osztály				
805/1015		815	880	ind.	Budapest ny. p. u. (172, 173)	rk	
210		255	1149	"	Szeged (173)	"	
		422	492	"	Nagykikinda (174, 178)	"	
423	1100	310	323	ind.	Nagybecskerek (173, 178)	érk.	
421	1113	323	334	érk.	Nagybecskerek-bégapart (178, 184)	érk.	
432	1124	334	342	↑	Nagybecskerek-Gyt.	érk.	
449	1132	342	358	↑	Sándorudvar (173)	ind.	
457	1146	358	425	↑	Sándorudvar (173)	érk.	
514	1146	358	425	↑	Eszka Zs. gmo. falva	↑	
521	1213	425	443	↑	Tamásfalva	↑	
534	1230	443	500	↑	Torontálozora	↑	
550	1247	500	512	↑	Antalfalva (186)	ind.	
559	1259	512	523	↑	Szamos (186)	ind.	
620	1269	512	523	↑	Szamos (186)	érk.	
636	1274	523	523	↑	Antalfalva (186)	érk.	
653	1282	523	523	↑	Torontálvásárhely	↑	
702	1291	523	523	↑	Cserépalja	↑	
715	1291	523	523	↑	Ferenczhalom	↑	
733	1291	523	523	↑	Torontálalmás	↑	
737	1291	523	523	↑	Pancsova-Józsefváros	↑	
755	1291	523	523	↑	Pancsova (182)	ind.	
801	1291	523	523	↑	Romanpetre (182)	ind.	
807	1291	523	523	↑	Versecz (181)	ind.	
812	1291	523	523	↑			
818	1291	523	523	↑			
823	1291	523	523	↑			
1209	1030	916	916	↑	Antalfalva (186)	érk.	
1223	1050	936	936	↑	Torontálvásárhely	↑	
	1107	951	951	↑	Cserépalja	↑	
	1122	1006	1006	↑	Ferenczhalom	↑	
	1132	1015	1015	↑	Torontálalmás	↑	
	1155	1038	1038	↑	Pancsova-Józsefváros	↑	
	1209	1051	1051	↑	Pancsova (182)	ind.	
	315			↑	Romanpetre (182)	ind.	
	523			↑	Versecz (181)	ind.	

Oda. Szécsány—Alibunár.					Vissza.		
Sz.v.	Vv.	Sz.v.	Sz.v.	Tvszsz.	Vv.	Vv.	
6402	6412	6404	6401	6465	6411		
I-III. osztály			I-III. osztály				
333	631	415	ind.	Nagybecskerekbégapart (173)	érk.	918	
	451	34	ind.	Zombolya (173)	érk.	629	
500	810	628	ind.	Szécsány (171, 173)	érk.	657	
508	819	635	érk.	Csott (171)	ind.	643	
	515	120	ind.	Versecz (171)	érk.	1039	
509	820	639	ind.	Csott (171)	érk.		